

Jenny Ymker

Verhalen over eenzaamheid in weefsels

Tekst: Eric Beets

Eenzaamheid lijkt het thema in de gobelins van Jenny Ymker. Zij verbeeldt zelfbedachte verhalen, gebaseerd op eigen ervaringen. Jenny: 'Als je een verhaal kunt vertellen ben je een persoon. Als het je het niet meer kunt, zoals sommige dementerende ouderen waarmee ik werk, dan valt veel weg van wat je als mens typeert.'

Verhalen

Jenny: 'Ik hou van verhalen. Ik zie ze voor me en heb ze in mijn hoofd. Om ze om te zetten in een beeld maak ik ensceneringen van bepaalde ervaringen.' Ze maakt er foto's van, die ze in België laat weven. 'De afbeelding wordt met de computer omgezet in een weefpatroon en op een weefmachine verwerkt tot een gobelin. Eigenlijk mag je dat woord niet gebruiken, want de gobelin wordt tegenwoordig niet meer met de hand gemaakt en dat is eigenlijk wel een voorwaarde om het een gobelin te mogen noemen. Ik noem ze wel zo omdat mijn werk een gobelinachtige uitstraling heeft.' Die uitstraling is belangrijk voor Jenny. 'Een foto is vaak te hard. Er zit een romantisch verlangen verborgen in de afbeeldingen, een weefsel past daar heel goed bij.'

Eigen model

De kunstenaar is haar eigen model, alhoewel ze niet herkenbaar in haar werk wil figureren. Zij wordt vaak met de rug naar de toeschouwer afgebeeld. 'Ik heb het wel eens met een model geprobeerd, maar dan wordt het vaak te geposeerd. Ik heb het idee dat ik zelf eerlijker en echter in het verhaal pas. Ik werk dan met een zelfontspanner of heb soms hulp van een assistent.' Uitgesproken kleuren zijn schaars in haar werk. Ik heb in het begin wel eens heldere kleuren gebruikt, maar die kwamen soms toch hard over. Gedemptere kleuren passen beter bij mijn thema's. In sommige gobelins borduur ik overigens weer delen van de voorstelling om accenten te leggen ter ondersteuning van het verhaal.'

Situatie

'Het is belangrijk dat ik de situatie in scène zet en er ook werkelijk een rol in speel. Pas dan gaat het beeld ook echt leven, komt het gevoel ook echt bij mij binnen en dat zie je dan ook in het werk terug. Bijvoorbeeld in 'Jour de fête' zie je een tafel met een taart en ik kijk in de verte. Soms kun je je tijdens feestjes zo eenzaam voelen, zeker als je ouder wordt.' Het is duidelijk dat gevoelens van eenzaamheid of van onbegrepen zijn belangrijke thema's vormen voor Jenny. Als we haar werk bekijken denken wij qua sfeer soms aan de Duitse romantische kunstenaar Caspar David Friedrich. Bij navraag blijkt zij een grote bewonderaar van zijn werk te zijn.

Ruimte

Van oorsprong is Jenny beeldhouwer. 'Ik heb vijftien jaar lang beelden gemaakt. Vrouwenbeelden en afgietsels van mijzelf. Er is qua thematiek niet heel veel veranderd. Bij beelden kan de toeschouwer echter heel dicht op het beeld gaan staan, of aanraken wat mijn verhaal toch beïnvloed. Dat heb je met gobelins niet. Je kunt meer je eigen wereld creëren. Ik zou overigens nu wel met beelden een soort *tableau vivant* willen maken, dus wellicht komen de beelden op een bepaalde manier wel terug.' Om financiële redenen is Jenny gestopt met het maken van beelden en heeft ze haar atelier zelfs een tijdje moeten opdoeken. 'Ik ben een opleiding in de zorg gaan volgen en heb daar een baan in gevonden. Ik miste de kunst echter al snel heel erg. Ik ben weer opnieuw begonnen, gewoon thuis aan tafel, om mijn verhalen kwijt te kunnen. Het werk in de zorg heeft mij zoveel verhalen gebracht, ik denk ook dat mijn werk er beter door is geworden. Het geeft je veel input voor je kunst.'

Borduren

'Het bracht mij ertoe weer kunst te gaan maken. Ik vond er een vorm voor, namelijk het borduren van schilderijen. Hoewel het erg arbeidsintensief is beviel het me goed. Het nadeel was echter dat ik maar een heel beperkt aantal van mijn verhalen kon vertellen via dit medium omdat het zo arbeidsintensief is. Ook was het formaat van de geborduurde schilderijen beperkend. In de gobelinteknik heb ik meer keuze in het formaat waarin ik een werk uitvoer. Sommige verhalen moeten groot kunnen worden uitgevoerd. Hoewel het een hele investering is, zou ik graag een keer een gobelin van heel groot formaat willen maken.

Ook belangrijk in mijn werk is de kaalheid van een scène: het moet naar een essentie gaan en veel ruimte laten voor de toeschouwer om zijn eigen interpretatie te kunnen maken.'

De gesuggereerde eenzaamheid kan zo ook verdriet verbeelden? Jenny: 'Nee, ik vind het niet triest. Eenzaamheid heeft iets romantisch. Het creëert ruimte voor verhalen.'

De expositie 'Jenny Ymker. Neverland' is van 12 t/m 26 juni te zien bij Jan van Hoof Galerie in 's-Hertogenbosch en op de KunstRAI 2016.

www.jennymker.com

www.janvanhoofgalerie.nl